

DECIZIE

01 februarie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul Iulia Sîrcu
Judecători Sveatoslav Moldovan, Mariana Pitic

examinând recursul declarat de către Grigore Todos,
în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a lui Ion Pascal împotriva lui
Grigore Todos cu privire la încasarea dublei arvune,
împotriva încheierii Curții de Apel Cahul din 15 noiembrie 2016, prin care a fost
respinsă cererea cu privire la repunerea în termenul de apel și a fost restituit apelul
declarat de către Grigore Todos ,

c o n s t a t ă :

La data de 06 februarie 2015, Ion Pascal a depus cerere de chemare în judecată
împotriva lui Grigore Todos cu privire la încasarea dublei arvune.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, în baza tranzacției încheiate
verbal cu pârâtul la data de 01 aprilie 2012, a convenit să procure de la ultimul, lotul
de teren agricol cu nr. cadastral 1742102244, cu suprafața de 1.7243 ha, lotul de teren
agricol cu nr. cadastral 1742102241, cu suprafața de 0.5803 ha și lotul de teren
agricol cu nr. cadastral 1742302003, cu suprafața de 0.2862 ha, amplasate în s.
Zîmbrești, r-nul Cahul, la un preț de 7 500 lei pentru un hectar de teren, în sumă
totală de 19 431 lei.

Menționează că, potrivit înțelegerii care au avut-o, urma ca pârâtul în termen de
trei luni să perfecteze toate documentele necesare înstrăinării, după care să se prezinte
la notar pentru autentificarea contractului de vânzare-cumpărare.

Susține că, întru asigurarea condițiilor tranzacției încheiate între ei, a transmis
pârâtului la data de 09 aprilie 2012, arvună în sumă de 7000 lei, ce se confirmă prin
recipisa întocmită de pârât.

Afirmă că, după expirarea termenului de trei luni, toate adresările către pârât cu
solicitarea de a executa condițiile tranzacției cu privire la încheierea și autentificarea
contractului de vânzare-cumpărare a loturilor de teren, nu s-au soldat cu succes.

La fel, afirmă că la data de 05 ianuarie 2015, a adresat pârâtului un preaviz,
solicitându-i să se prezinte la data de 26 ianuarie 2015 la notarul Vadim Martîniuc
pentru a încheia contractul de vânzare-cumpărare. Totodată, a menționat că în caz de
refuz de înstrăinare a terenurilor, pârâtul urmează să-i restituie dublul arvunei
transmise la data de 09 aprilie 2012, însă nu a primit nici un răspuns, motiv ce l-a
determinat să înainteze prezenta cerere de chemare în judecată.

Solicită, încasarea din contul lui Grigore Todos în beneficiul lui suma de 14 000 lei cu titlu de dublul arvunei, suma de 2000 cu titlu de cheltuieli de asistență juridică și suma de 420 lei cu titlu de taxa de stat achitată la depunerea prezentei cereri de chemare în judecată.

În cadrul examinării pricinii, Ion Pascal a înaintat o cerere, solicitând conexarea pretențiilor acțiunii lui Grigore Todos împotriva lui Ion Pascal cu privire la încasarea datoriei cu acțiunea înaintată de Ion Pascal împotriva lui Grigore Todos cu privire la încasarea dublei arvune, pentru examinarea mai rapidă.

Prin încheierea Judecătoriei Cahul din 15 decembrie 2015 au fost conexate cauza civilă la cererea lui Grigore Todos împotriva lui Ion Pascal cu privire la încasarea datoriei și cauza civilă la cererea a lui Ion Pascal împotriva lui Grigore Todos cu privire la încasarea dublei arvune.

Prin încheierea Judecătoriei Cahul din 06 iunie 2016 a fost scoasă de pe rol cererea de chemare în judecată înaintată de către Grigore Todos împotriva lui Ion Pascal.

Prin hotărârea Judecătoriei Cahul din 06 iunie 2016 a fost admisă integral acțiunea și încasat din contul lui Grigore Todos în beneficiul lui Ion Pascal suma de 14 000 lei în contul achitării dublului arvunei, suma de 2000 lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică și suma de 420 lei cu titlu de taxa de stat achitată la depunerea cererii de chemare în judecată.

La data de 01 septembrie 2016, Grigore Todos a depus cerere de apel împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând repunerea în termenul de declarare a apelului, admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe cu pronunțarea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii.

Prin încheierea Curții de Apel Cahul din 15 noiembrie 2016 a fost respinsă cererea cu privire la repunerea în termen a apelului și a fost restituit ca tardiv apelul declarat de către Grigore Todos.

La data de 30 noiembrie 2016, în termenul prevăzut de lege, Grigore Todos a declarat recurs împotriva încheierii instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii instanței de apel și emiterea unei noi încheieri, cu privire la repunerea în termenul de declarare a apelului cu restituirea pricinii spre judecare în instanța de apel.

În motivarea recursului a indicat că, nu este de acord cu încheierea instanței de apel, deoarece nu a fost înștiințată despre emiterea hotărârii primei instanțe din data de 06 iunie 2016.

Menționează că, nu a primit nici dispozitivul hotărârii primei instanțe în modul prevăzut de lege, astfel, a fost lipsită de dreptul de a-și apăra interesele și de a contesta în termeni legali hotărârea primei instanțe.

Susține că, cu copia dispozitivului hotărârii primei instanțe a făcut cunoștință abia la data de 05 august 2016, fapt despre care a menționat și în materialele dosarului.

La data de 04 ianuarie 2017, în adresa intimatului Ion Pascal a fost expediată spre cunoștință copia recursului declarat de către Grigore Todos, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței.

La data de 18 ianuarie 2017, Ion Pascal a depus referință, solicitând respingerea recursului ca neântemeiat și menținerea încheierii Curții de Apel Cahul din 15 noiembrie 2016 ca fiind legală și întemeiată.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) CPC, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea încheierii instanței de apel, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Pe parcursul judecării cauzei s-a constatat că, prin hotărârea Judecătorei Cahul din 06 iunie 2016 a fost admisă integral acțiunea și a fost încasat din contul lui Grigore Todos în beneficiul lui Ion Pascal suma de 14 000 lei în contul achitării dublului arvunei, suma de 2000 lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică și suma de 420 lei cu titlu de taxa de stat achitată la depunerea cererii de chemare în judecată.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la data de 01 septembrie 2016, Grigore Todos a declarat apel, solicitând repunerea în termenul de declarare a apelului, admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe cu pronunțarea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii.

Instanța de apel, prin încheierea din 15 noiembrie 2016, a respins cererea lui Grigore Todos cu privire la repunerea în termenul de declarare a apelului și a restituit apelul declarat de către Grigore Todos ca fiind tardiv.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, instanța de apel, la emiterea încheierii, a determinat corect circumstanțele cauzei și a aplicat just normele de drept procedural.

În conformitate cu art. 369 alin. (1) lit. b) CPC, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.

În conformitate cu art. 362 alin. (1) CPC, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează că, norma citată prevede expres momentul începerii curgerii termenului de declarare a apelului – data pronunțării dispozitivului hotărârii.

Data limită de depunere a apelului era 06 iulie 2016, însă cererea de apel a fost depusă abia la 01 septembrie 2016, adică peste termenul de 30 zile, prevăzut de art.362 alin.(1) CPC, cu solicitarea de repunere în termen, însă fără a anexa probe ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului de procedură în termen.

La caz se reține că, în conformitate cu art. 110 CPC, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

În conformitate cu art. 111 alin. (3) CPC, termenul de procedură stabilit în ani luni sau zile începe să curgă în ziua imediat următoare datei calendaristice stabilite,

datei comunicării actului de procedură sau producerii evenimentului ori momentului care a condiționat începutul lui, iar în conformitate cu art. 112 alin. (2) CPC, dacă ultima zi a termenului este nelucrătoare, acesta expiră în următoarea zi lucrătoare.

În conformitate cu art. 116 alin. (1) și (3) CPC, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță. La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului.

Astfel, instanța de recurs reiterează că, termenul de declarare a apelului poate fi restabilit dacă persoanele îndreptățite prezintă probe veridice, ce ar confirma imposibilitatea declarării apelului în termen.

Din materialele dosarului se atestă că, hotărârea primei instanțe a fost adoptată în lipsa lui Grigore Todos, însă în dosar există probe ce demonstrează realizarea obligației instanței privind citarea legală a participanților la proces pentru ședințele de judecată.

Potrivit avizului de recepție, anexat la materialele dosarului (f.d.147), Grigore Todos, la data de 05 februarie 2016, a recepționat citația pentru ședința de judecată care urma să aibă loc la data de 24 martie 2016, a cunoscut de existența litigiului, astfel, era obligată să se folosească cu bună-credință de drepturile procedurale, informându-se despre soluționarea litigiului în cauză și să depună cerere de apel în termenul stabilit de legislație.

În acest context, nu poate fi reținut argumentul lui Grigore Todos drept motiv întemeiat de omitere a termenului de declarare a apelului precum că, nu a fost prezent la pronunțarea dispozitivului hotărârii, iar cu dispozitivul hotărârii a făcut cunoștință abia la data de 05 august 2016, deoarece a avut posibilitate reală să cunoască cu mult mai înainte despre data emiterii hotărârii primei instanțe.

La caz, se mai reține că, instanța de recurs pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea în eroare. Buna-credință prezumă că partea este obligată la interval rezonabil de timp să manifeste diligență și să se intereseze de soarta dosarelor despre care cunosc cu certitudine că se află pe rolul instanței cu participarea lor și să respecte termenele prevăzute de lege.

Or, în conformitate cu art. 56 alin. (3) CPC, participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. În cazul abuzului de aceste drepturi sau al nerespectării obligațiilor procedurale, se aplică sancțiunile prevăzute de legislația procedurală civilă.

În conformitate cu art. 61 alin. (1) CPC, părțile sunt obligate să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.

În asemenea împrejurări, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, instanța de apel temeinic și legal a respins cererea lui Grigore Todos cu privire la repunerea în termenul de apel și a restituit apelul declarat de către Grigore Todos.

Instanța de recurs accentuează că, soluția adoptată de către instanța de apel prin încheierea recurată este compatibilă cu standardele înserate în textul art. 6 §1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, având în vedere obligația părților privind exercitarea drepturilor

procedurale cu bună-credință și asumarea unui rol activ, urmărind cu diligență derularea procesului său.

Astfel, din considerentele menționate și având în vedere că, încheierea instanței de apel este întemeiată și legală, iar argumentele invocate de către recurent sunt neîntemeiate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și de a menține încheierea instanței de apel.

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de către Grigore Todos.

Se menține încheierea Curții de Apel Cahul din 15 noiembrie 2016 în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a lui Ion Pascal împotriva lui Grigore Todos cu privire la încasarea dublei arvune.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței, judecătorul

Iulia Sîrcu

Judecătorii

Sveatoslav Moldovan

Mariana Pitic